ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Як фінансується державне замовлення?

На фінансування державного замовлення у 2013 році виділено **20,3 млрд. грн**., що **на 6,96 % більше,** ніж у 2012 році, але тільки на 3,2 % більше, ніж у 2010 році (*див. Графік 1*).

Загалом витрати на державне замовлення зростають в абсолютних числах після різкого падіння на 12% у 2011 році. Проте на тлі загального зростання витрат державного бюджету видатки на державне замовлення зростають повільніше. У результаті частка витрат на державне замовлення у структурі загальнодержавних витрат скоротилась порівняно з 2007-2011 роками, коли цей показник становив близько 6%, до менш ніж 5% протягом останніх трьох років. Так, у 2013 році видатки на ДЗ складуть **4,93% від державних видатків**, тоді як у 2010 році цей показник склав 6,4% (*див. Графік 2*). Те саме стосується витрат на освіту загалом: у 2009-2011 роках вони становили більше 21% від державних витрат, а у 2013 році складуть трохи більше 20%. Таким чином, можна говорити про те, що пріоритетність освіти для уряду після 2010 року впала і залишається стабільно нижчою, ніж інші видатки.

Більша частина грошей, виділених на державне замовлення, йде на підготовку "фахівців та науково-педагогічних кадрів". У 2013 році 90% ДЗ піде саме за цією статею витрат, що фактично дорівнює показникові минулого року. Варто зауважити, що цей показник стрімко зріс у 2011 році за рахунок різкого скорочення витрат на підготовку робітничих кадрів: так, з 2007 по 2010 видатки на їхню підготовку складали 19-20% від загальних витрат державного замовлення. У 2011 році цей показник скоротився до 6% (*див. Графік 4*).

У 2013 році 7% коштів від загального ДЗ виділено на підготовку робітничих кадрів, що на 1% вище, ніж у 2012 році, проте суттєво менше, ніж було до 2010 року. Причому це скорочення витрат на підготовку робітничих кадрів є значним не тільки відносно інших статей витрат на ДЗ, але й в абсолютних числах: якщо у 2010 році на підготовку робітничих кадрів було виділено 3,8 млрд. грн., то у 2011 - 989 млн. грн. (*див. Графік 3*), тобто за рік відбулось скорочення у чотири рази. У 2013 році витрати на підготовку робітничих кадрів заплановані на рівні 1,35 млрд, що становить тільки 35% від показника 2010 року без урахування інфляції.

Характерною ознакою розподілу державного замовлення є розпорошеність грошей між різними відомствами, котрі мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади. Міністр Табачник оголосив про плани концентрації усього державного замовлення в межах профільного освітнього міністерства. Дані від 2007 року показують, що певна концентрація відбувається. Так, у 2013 році МОН розпоряджатиметься 72,3% коштів, які виділені на підготовку фахівців та науково-педагогічних кадрів. У 2007 році цей показник становив 62,5% (*див. Графік 5*). Щоправда, більшою мірою концентрація фінансування в межах одного міністерства відбулась до того, як міністром став Дмитро Табачник (МОН збільшив частку грошей, котрі йшли через нього від 2007 по 2010 рік на 6,2%, а з 2010 по 2013 цей показник зріс на 3,6%).

Також дещо скоротилась кількість міністерств та відомств, котрі розпоряджаються грошима, виділеними на державне замовлення фахівців та науково-педагогічних кадрів. У 2013 році їх було 30, що фактично є поверненням до показників, яких було досягнуто у 2007 році, коли 31 відомство мало у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади (*див. Графік 6*).

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 1. Заплановані витрати на ДЗ (у тис. грн)

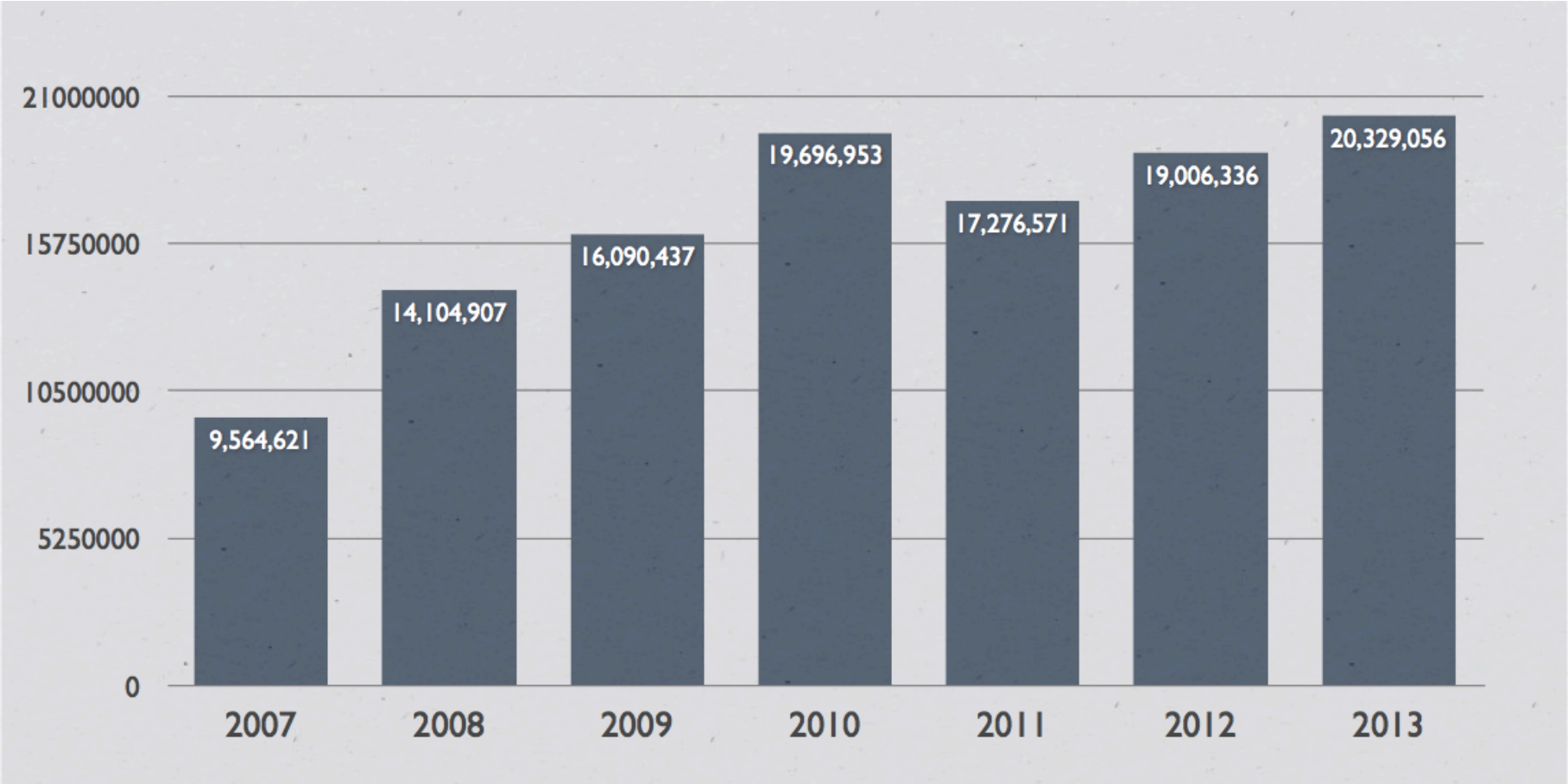

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 2. Витрати на ДЗ і освіту загалом як % від загальних витрат державного бюджету

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 3. Розподіл планованого ДЗ за рівнями - суми (у тис. грн)

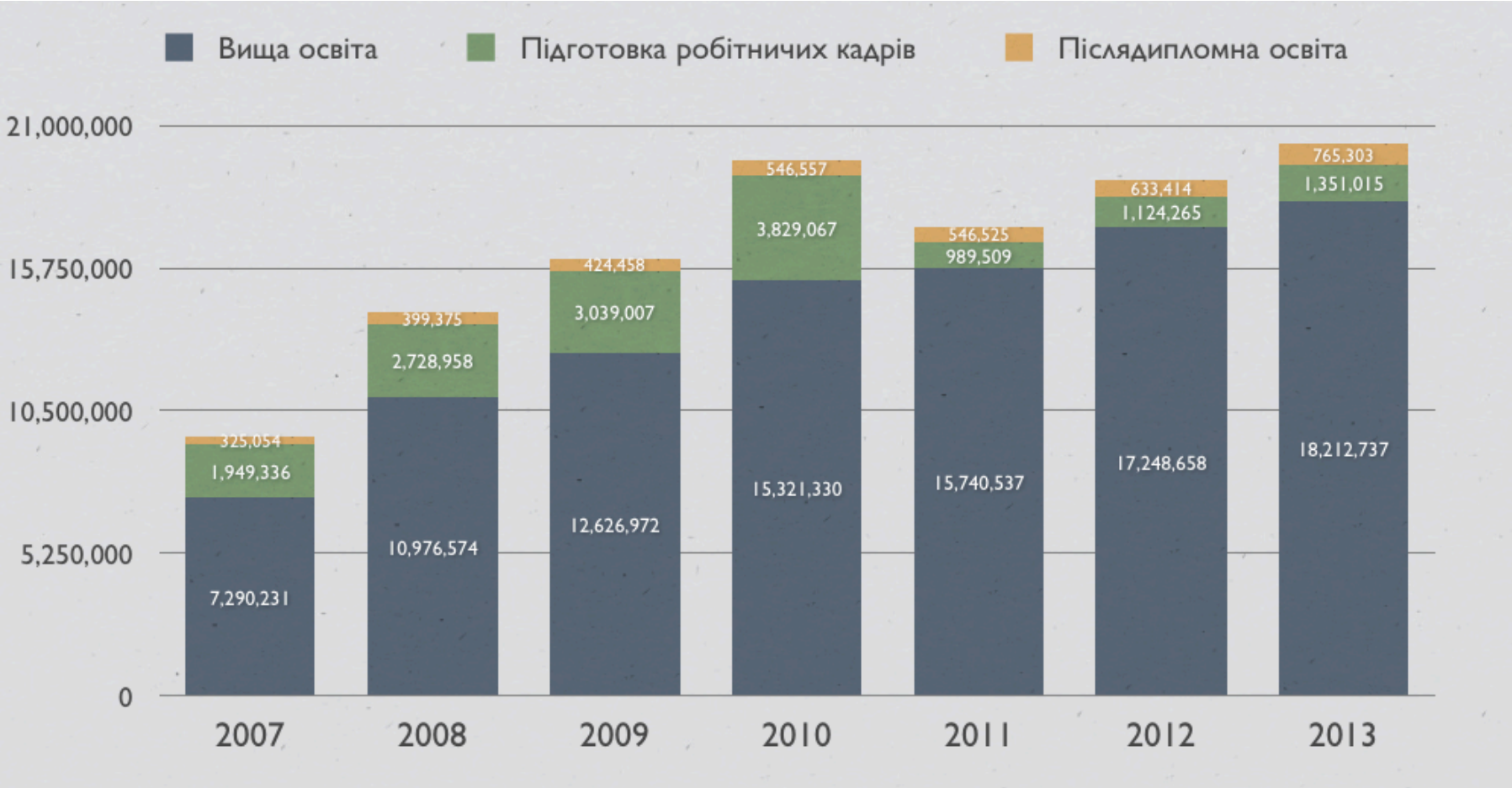

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 4. Розподіл планованого ДЗ за рівнями - частки

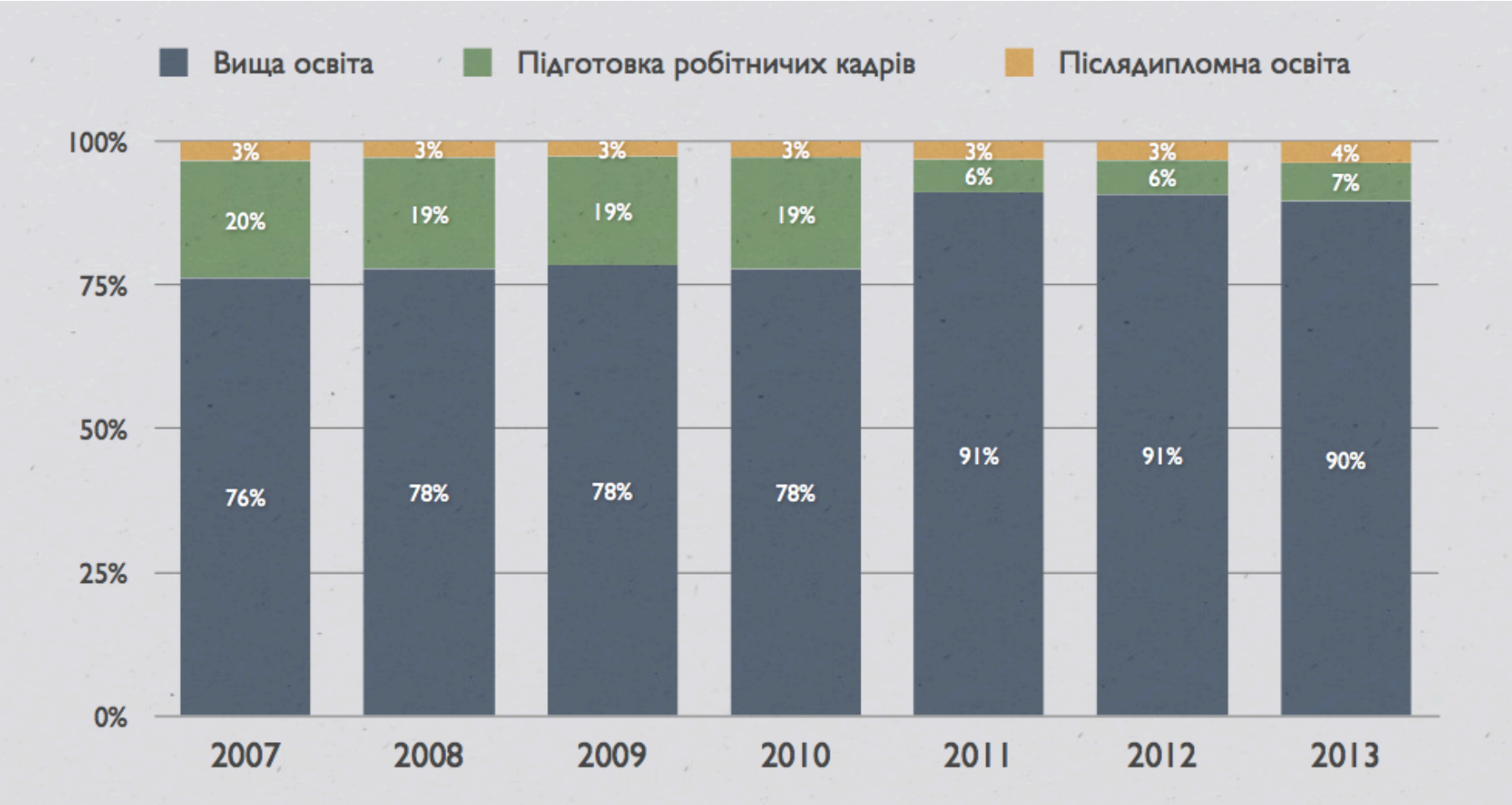

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 5. Якою часткою ДЗ розпоряджаються різні міністерства?

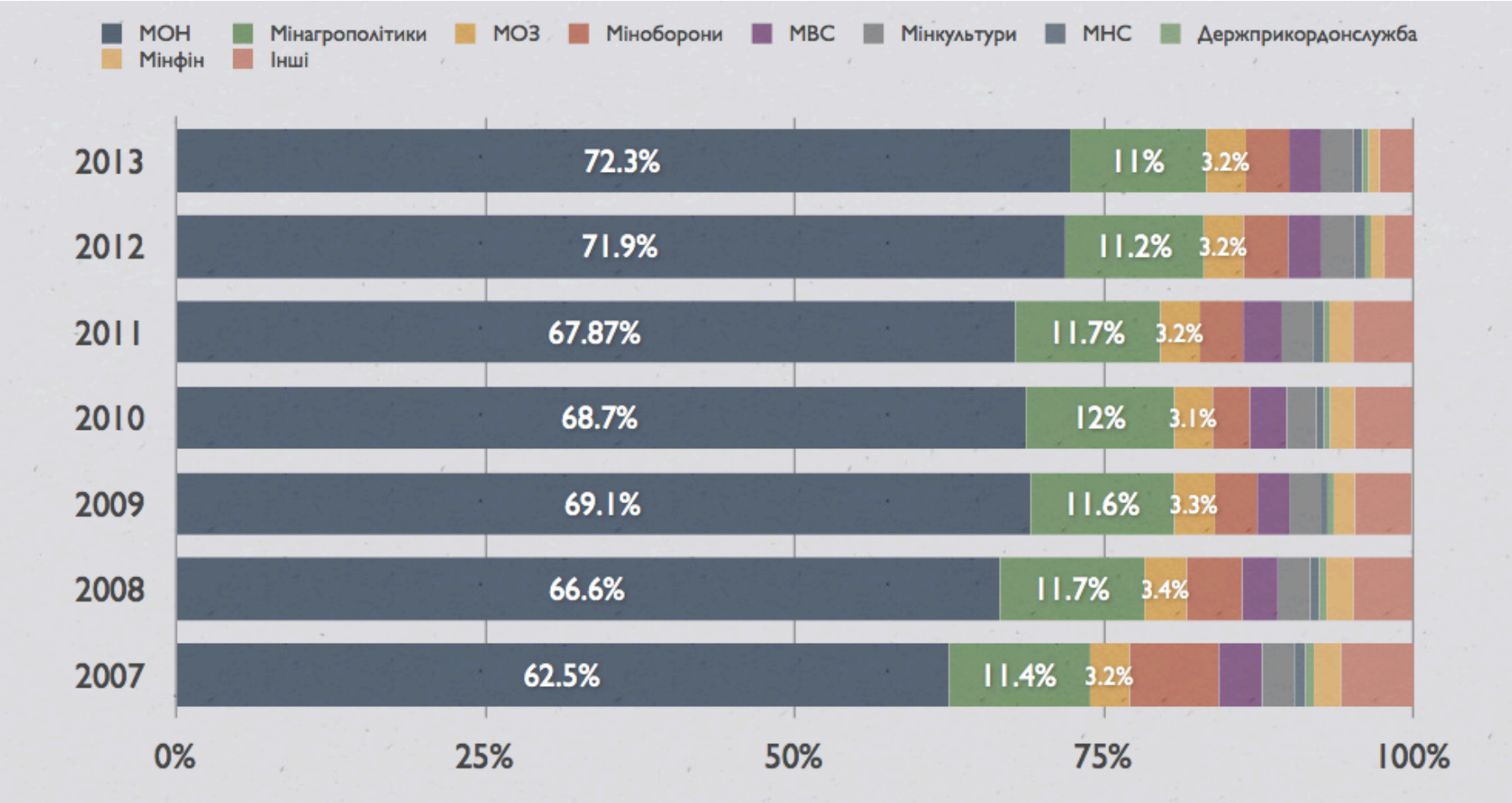

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 6. Скільки відомств розпоряджається ДЗ на вищу освіту?

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Які спеціальності пріоритетні?

Для порівняння розподілу місць державного замовлення на бакалавраті між навчальними галузями було застосовано класифікацію ЮНЕСКО, згідно з якою усі напрямки навчання поділяються на десять структурних груп. Експерти ЦДС самостійно розподілили напрями підготовки, визначені українським законодавством, за даними групами.

У 2013 році виділено 104 тисячі місць для навчання бакалаврів за денною формою. Згідно з урядовою постановою на наступні роки заплановане подальше зменшення - 99 тис. у 2014 році і 97 тис. у 2015 році. Місця на підготовку бакалаврів складають 39% від усіх місць державного замовлення.

Традиційно найбільше місць виділяється на галузі інженерної справи, виробництва і будівництва (36,6%). Найпопулярніші серед абітурієнтів галузі суспільних наук, бізнесу і права займають другу позицію по кількості наданих державних місць (21 тис.). Але потрібно врахувати, що до першої, умовно кажучи, технічної, групи входить 55 навчальних напрямків, в той час як у суспільствознавчу групу – вдвічі менше.

Різкий спад державного замовлення на згадані групи відбувся у 2011 р. Однак в наступні роки обсяг держзамовлення на ці групи збільшився, а на інженерну справу, виробництво і будівництво навіть досягнув рівня 2009 р.

В розрізі загальної структури державного замовлення суттєво змінилась частка суспільних наук, бізнесу та права, а також ІТ. Якщо перші в 2007 р. складали четверту частину всього держзамовлення, то в 2013 р. – лише одну п’яту. Натомість частка групи ІТ за останні 6 років зросла на 3% в рамках загальної структури державного замовлення.

Проте показово, що у порівнянні з минулим роком кількість місць державного замовлення зросла лише на напрямки ІТ (майже на 4%) та незначною мірою на напрямки сільського господарства.

Натомість на усі інші спеціальності відбулося скорочення державного замовлення. Найбільше відчули це суспільні науки, бізнес і право.

За іншими рівнями ситуація є відмінною. Так, серед магістрів до 2012 року кількість для навчання за суспільними науками місць виділялось суттєво більше ніж для навчання за інженерними спеціальностями. У 2013 році вперше ця тенденція змінилась: магістрів замовлено 9,1 тис., а суспільствознавців - 8,8 тис.

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 7. Скільки місць виділено для різних рівнів

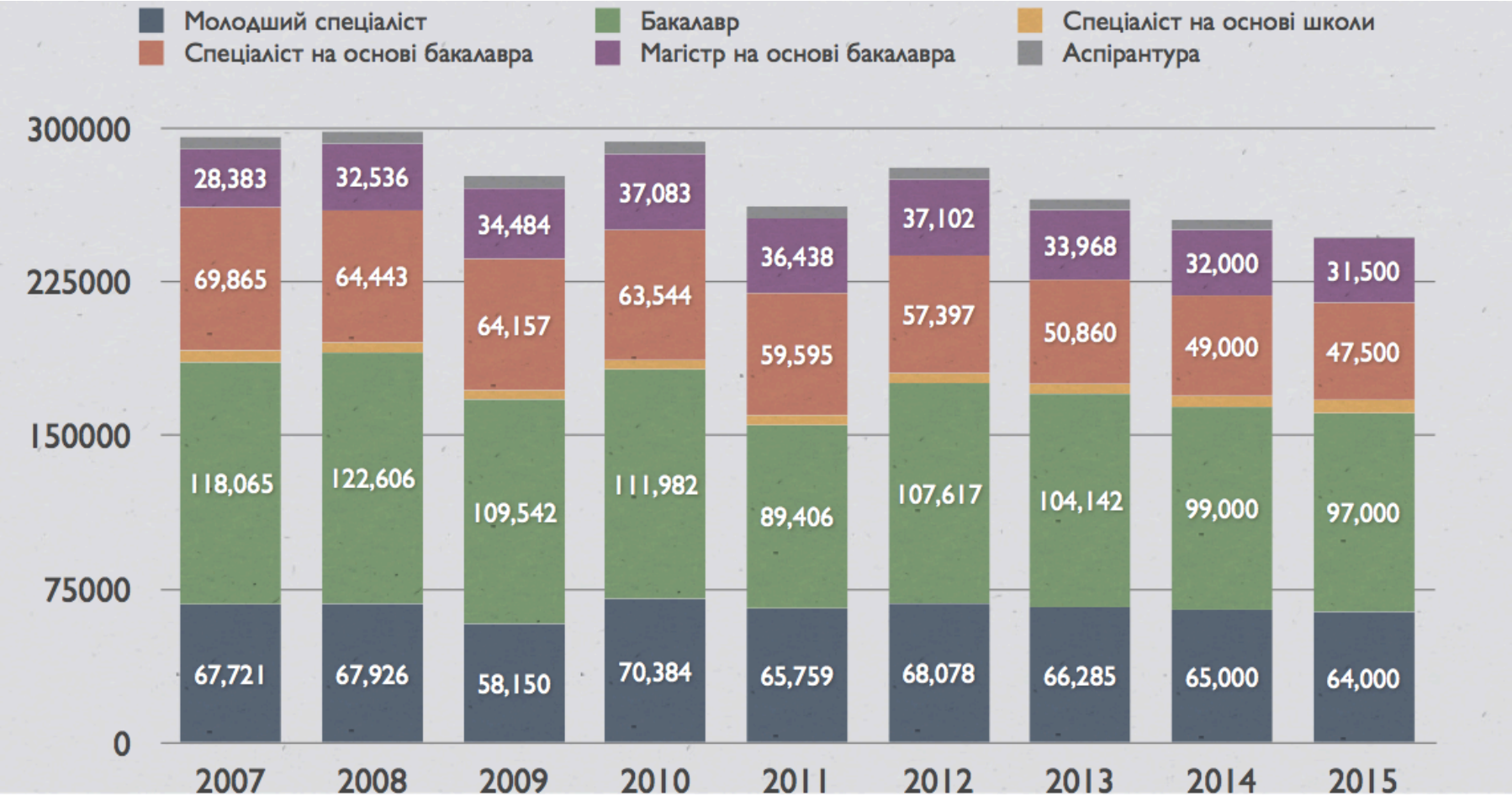

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 8. Співвідношення місць ДЗ для різних рівнів

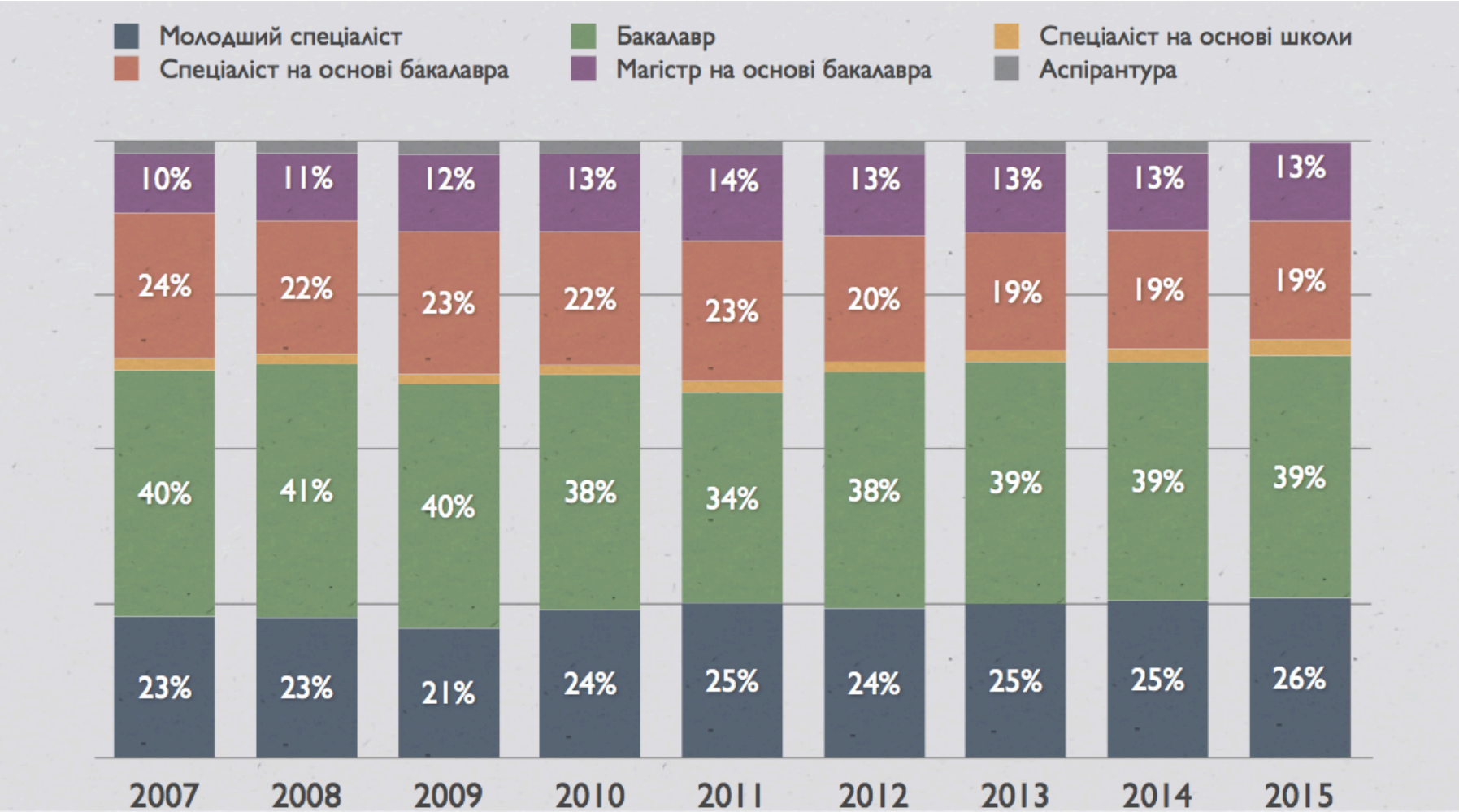

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 9. Скільки місць виділяється на різні напрямки - бакалаври

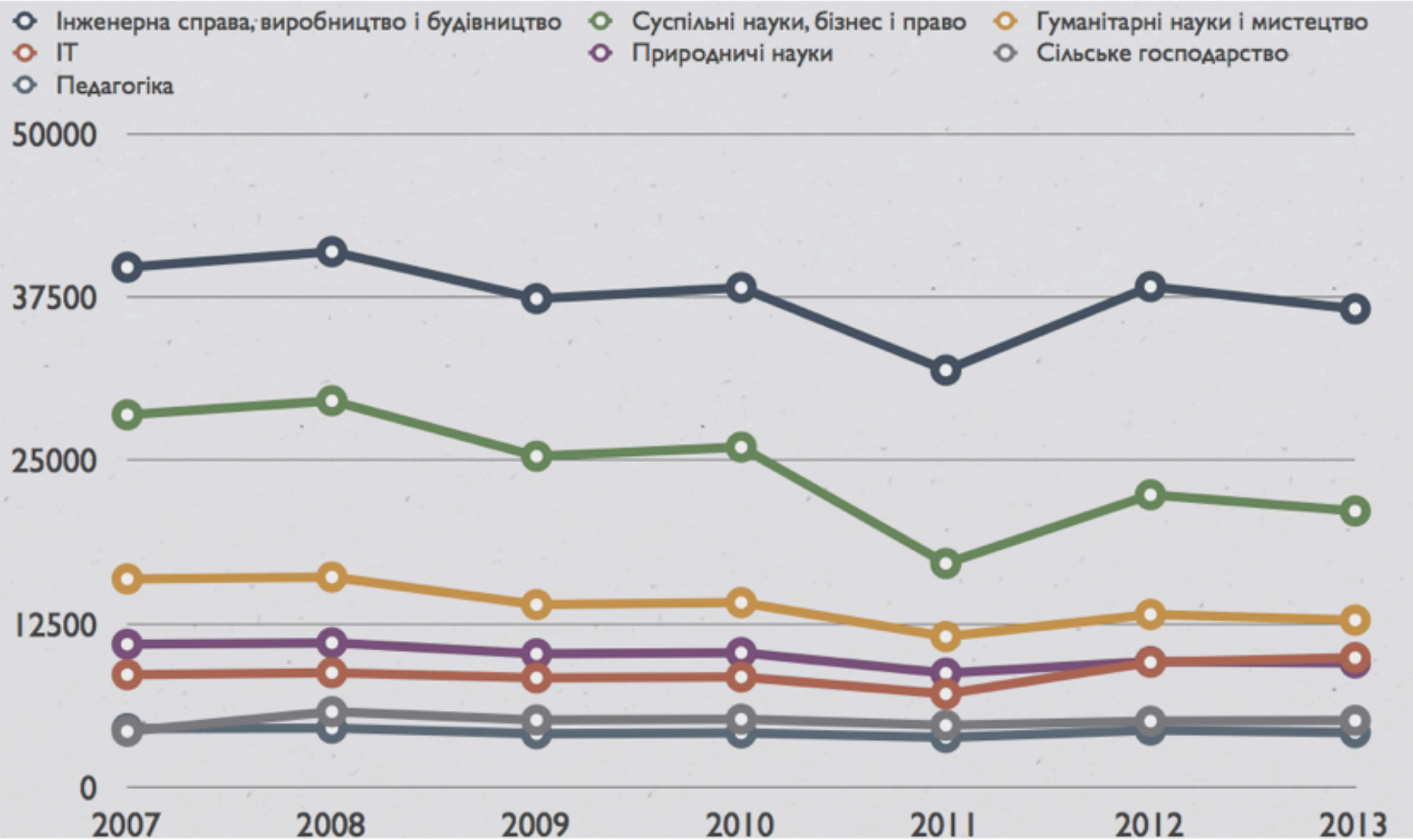

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 10. Співвідношення різних напрямків - бакалаври

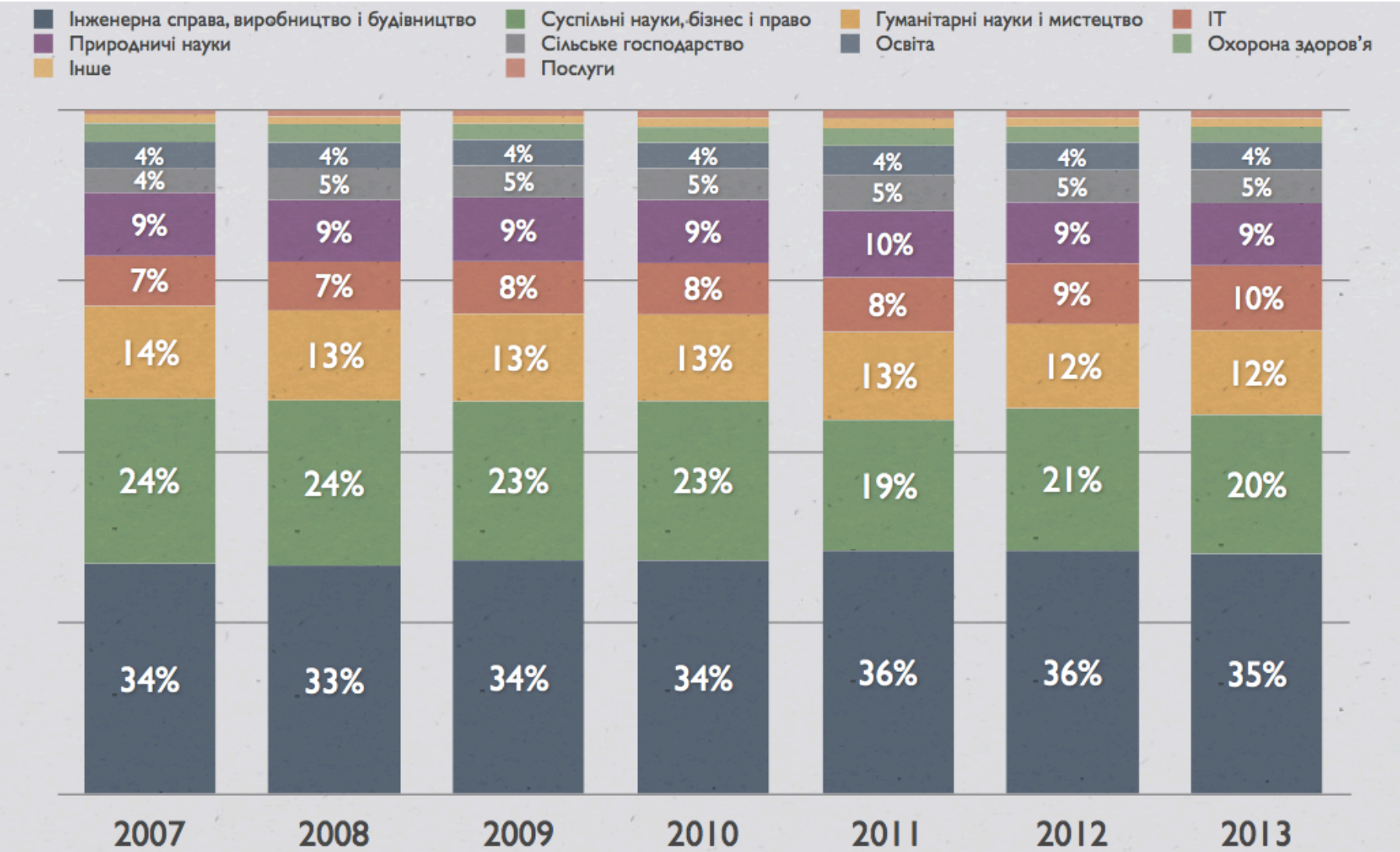

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 11. Зміни за напрямами у 2013 порівняно з 2012 році - бакалаври

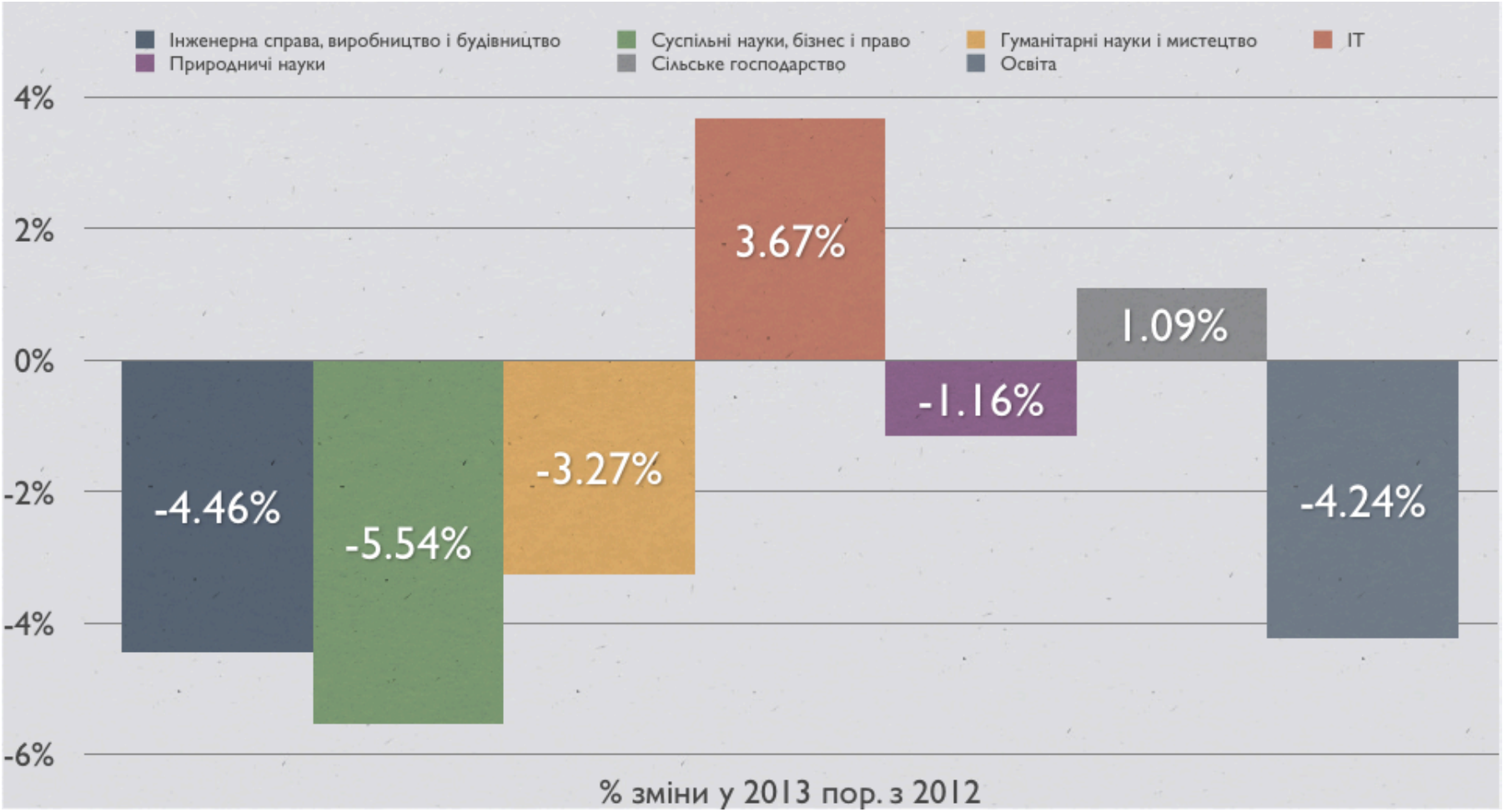

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 12. Скільки місць виділяється на різні напрямки - спеціалісти

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 13. Співвідношення різних напрямків - спеціалісти

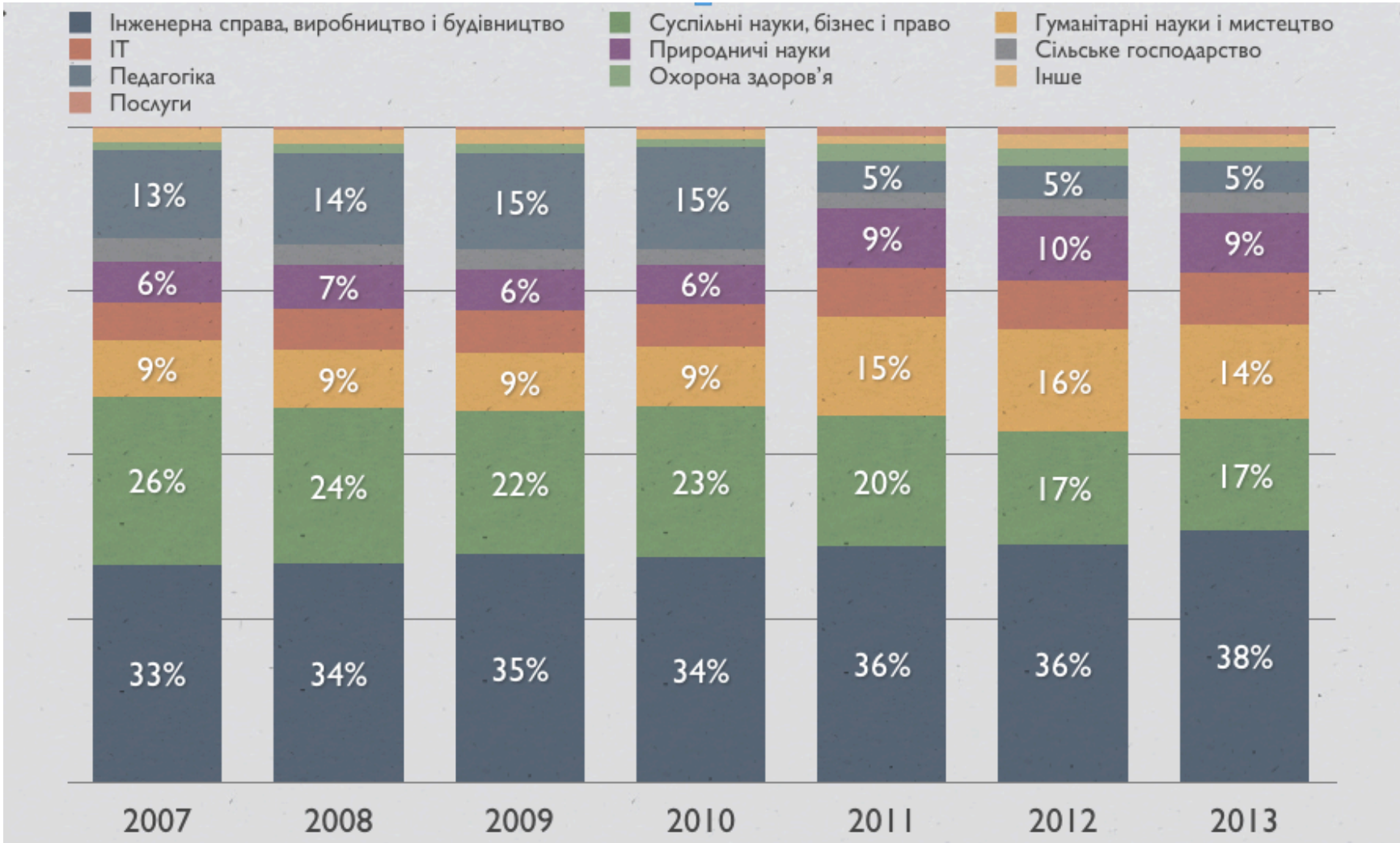

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 14. Скільки місць виділяється на різні напрямки - магістри

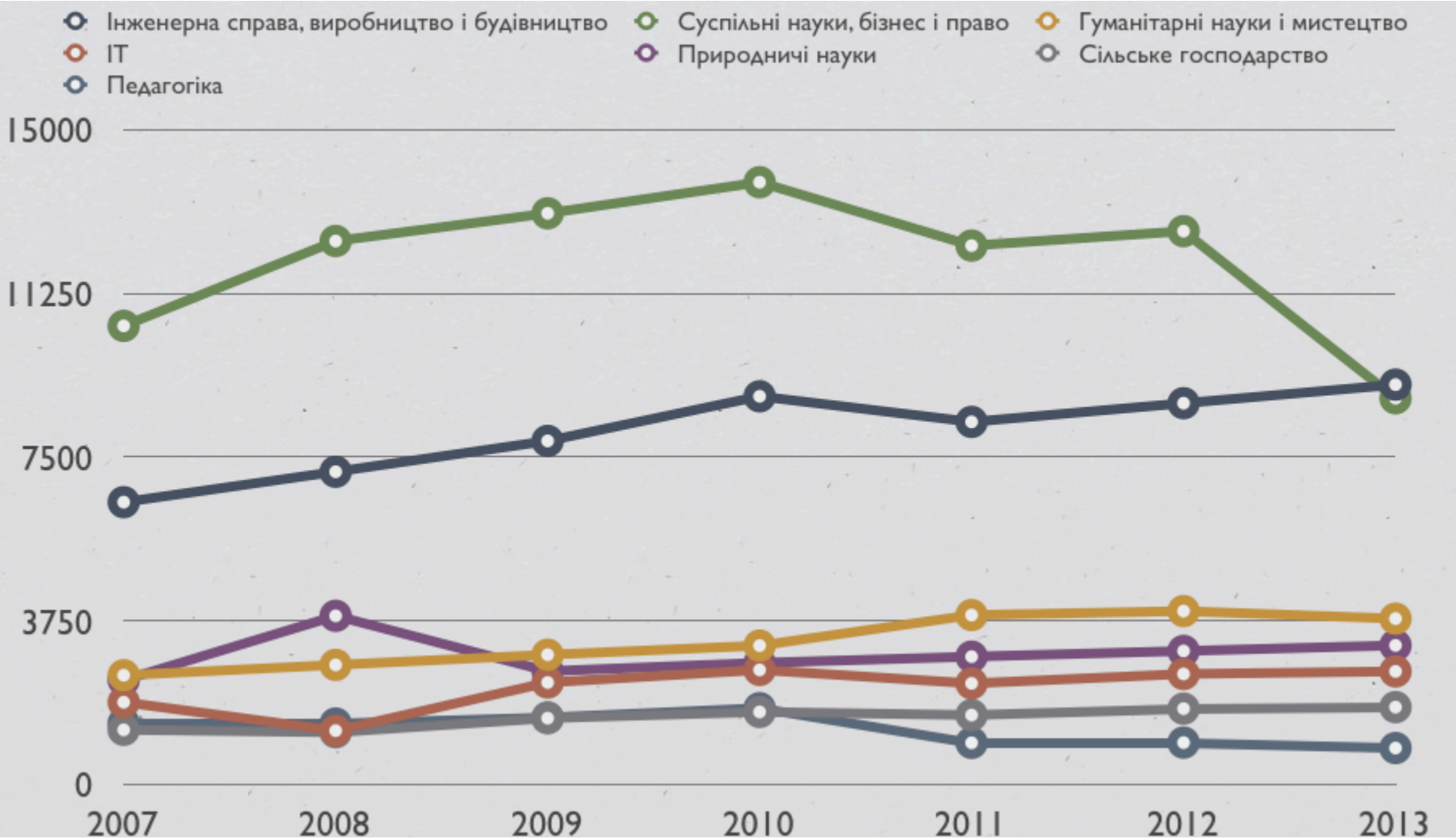

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 15. Співвідношення різних напрямків - спеціалісти

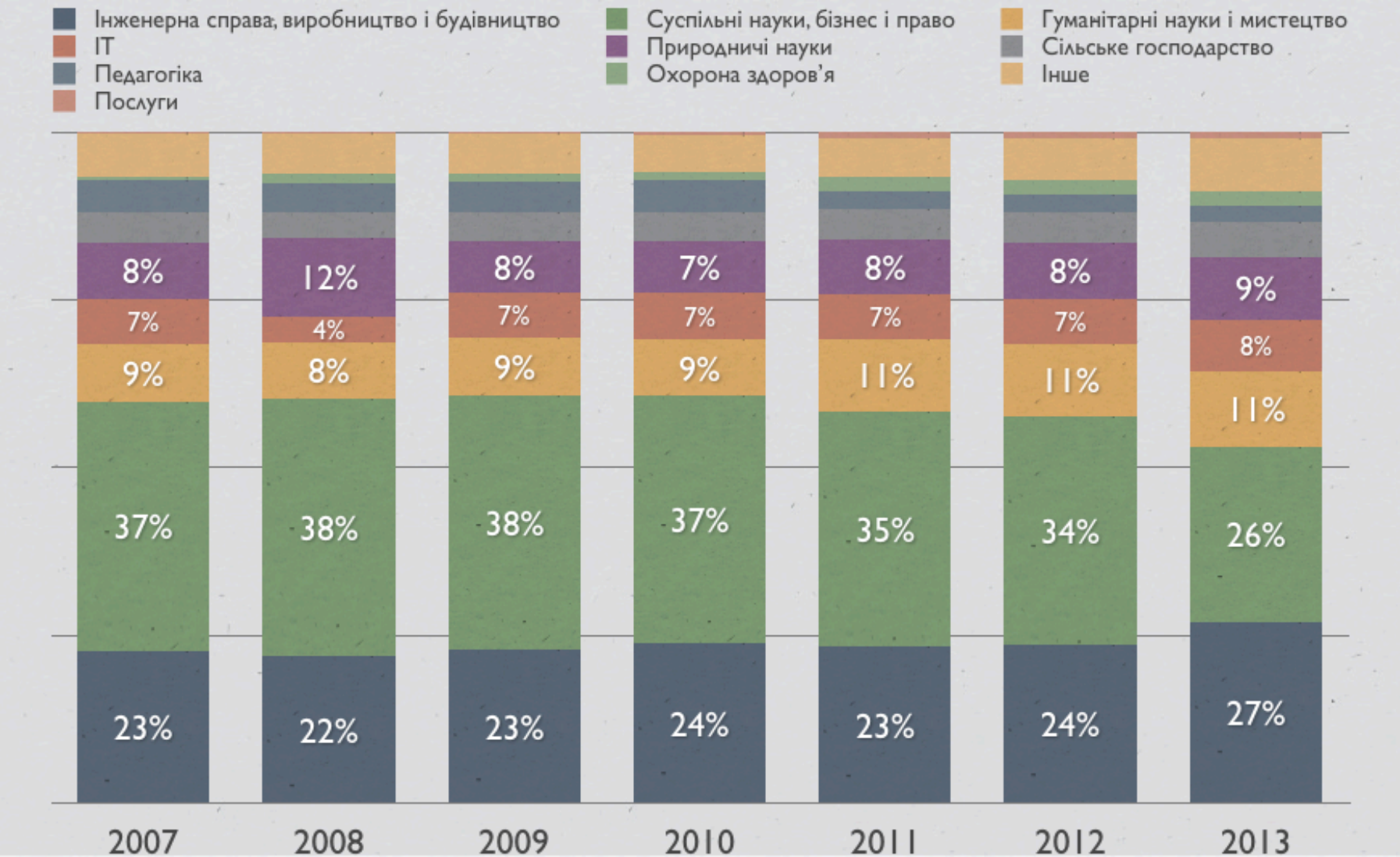

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Як розподіляють місця між університетами?

Розподіл місць між університетами було підраховано на основі даних системи “Конкурс”. На жаль, аналіз показав, що більшість ВНЗ, котрі не підпорядковані Міністерству освіти і науки, вносять неточні дані. Тому для порівняння розподілу місць було взято тільки виші, підпорядковані МОН, які внесли дані, які викликають довіру. Варто відзначити, що і серед підпорядкованих МОН вишів є такі, котрі традиційно не дають повноцінних даних до системи “Конкурс”. Найтиповішими порушниками тут є Харківська та Одеська юридичні академії. На сторінках цих вишів у сустемі “Конкурс” до початку другого тижня прийому документів у графі “Кількість місць державного замовлення” висвічувались нулі або зовсім мало зрозумілі показники, як-то “-1”.

За деякими напрямами очевидно існують неспівпадіння між загальною кількістю місць, котру виділено відповідно до постанови Кабміну, і загальною сумою усіх місць, котрі оприлюднені університетами у системі “Конкурс”. Так, з напрямом PR усього було виділено 55 місць для навчання на бакалавраті. Аналіз даних у системі “Конкурс” показує, що оприлюднено фактично удвічі більше місць - 106. Якщо порівнювати 2012 і 2013 рік, то за даними “Кокнурсу” кількість місць зросла на 6%, а за даними урядових постанов - зменшилась на 21%. Те саме стосується журналістики: у системі “Конкурс” у сумі вказано 312 місць, у той час як у постанові Кабміну їх 295.

Серед двадцятки найбільш престижних університетів України цього року найбільший приріст місць державного замовлення відбувся у Дніпропетровського національного університету ім. О.Гончара – в порівнянні з 2012 р. держзамовлення на бакалаврів зросло аж на 15,6%. Показово, що зростання відбулось і на «непріоритетну» групу спеціальностей суспільних наук, бізнесу та права, склавши близько 30%, і це при тому, що в цілому по Україні на дану групу загальний обсяг держзамовлення зменшився. Більше місць державного замовлення, ніж у 2012 р., також отримали Національний гірничий університет та Харківська політехніка.

В таких університетів як КНУ ім. Шевченка, КПІ, Одеському національному залишився відносно сталий рівень державного замовлення у порівнянні з минулим роком. У 9 з обраних університетів (Графік 19) помітно зменшили держзамовлення. Найсуттєвіше скорочення у КНЕУ ім. В.Гетьмана: у 2013 р. кількість місць державного замовлення зменшилась на третину, що, очевидно, повязано з економічним профілем вишу. Проте в іншому топовому університеті економічного спрямування, КНТЕУ, зменшення держзамовлення не таке різке - лише 7%. Крім того, зменшення обсягу державного замовлення відбулось і в Києво-Могилянській академії, Національному авіаційному університеті, ХНУ ім. Каразіна і Львівській політехніці.

У рейтингу університетів, які здобули найбільше місць державного замовлення на бакалаврат в 2012 та 2013 роках, перша трійка залишилається незмінною – це НУ «КПІ», КНУ ім. Шевченка та НУ «Львівська політехніка». Через зміну обсягів держзамовлення цього року Національний авіаційний університет опустився з 5 сходинки на 8, а ХНУ ім. Каразіна – з 9 на 10. Натомість ДнНУ ім О.Гончара та НУ біоресурсів і природокористування України піднялись з 6 на 4 та з 10 на 7 сходинки відповідно.

ІТ є тією групою спеціальностей, на яку найсуттєвіше зросло державне замовлення в 2013 р. Найбільш концентрованою підготовка ІТ-спеціалістів в Україні є в технічних університетах. Абсолютними лідерами в даному випадку виступають Київська та Львівська політехніки. Серед класичних університетів лише ЛНУ ім. І Франка та ДНУ ім О.Гончара входять в десятку, випереджаючи при цьому КНУ ім. Шевченка. Найбільший приріст місць ІТ спеціальностей у 2013 р. відбувся у Запорізького національного технічного університету (76 місць) та у Харківського національного університету радіолектроніки (53 додаткових місця). Натомість найсильніше скорочення торкнулося Харківського авіаційного інституту – зменшення там становить аж 110 місць. В цілому, підготовка ІТ спеціалістів є найбільш зосередженою в Києві, Харкові та Львові.

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 16. Які університети отримали найбільше місць ДЗ на бакалавраті

№	Університет	К-сть місць у 2013	Зміна місця порівняно з 2012	№ у 2012 (к-сть у 2012)
1	Київський політехнічний інститут	4118	▬	1 (4040)
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	2319	▬	2 (2345)
3	Львівська політехніка	2208	▬	3 (2341)
4	Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	1905	▲	6 (1660)
5	Львівський національний університет імені Івана Франка	1897	▼	4 (2010)
6	Харківський політехнічний інститут	1746	▲	7 (1645)
7	Національний університет біоресурсів та природокористування	1733	▲	10 (1323)
8	Національний авіаційний університет	1729	▼	5 (1937)
9	Донецький національний технічний університет	1590	▲	8 (1578)
10	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	1356	▼	9 (1454)

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 17. 10 університетів, де найбільше зросла кількість місць на бакалавраті

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 18. 10 університетів, де найбільше скоротили місця на бакалавраті

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Графік 19. Динаміка зміни кількості місць ДЗ у популярних університетах - бакалаври

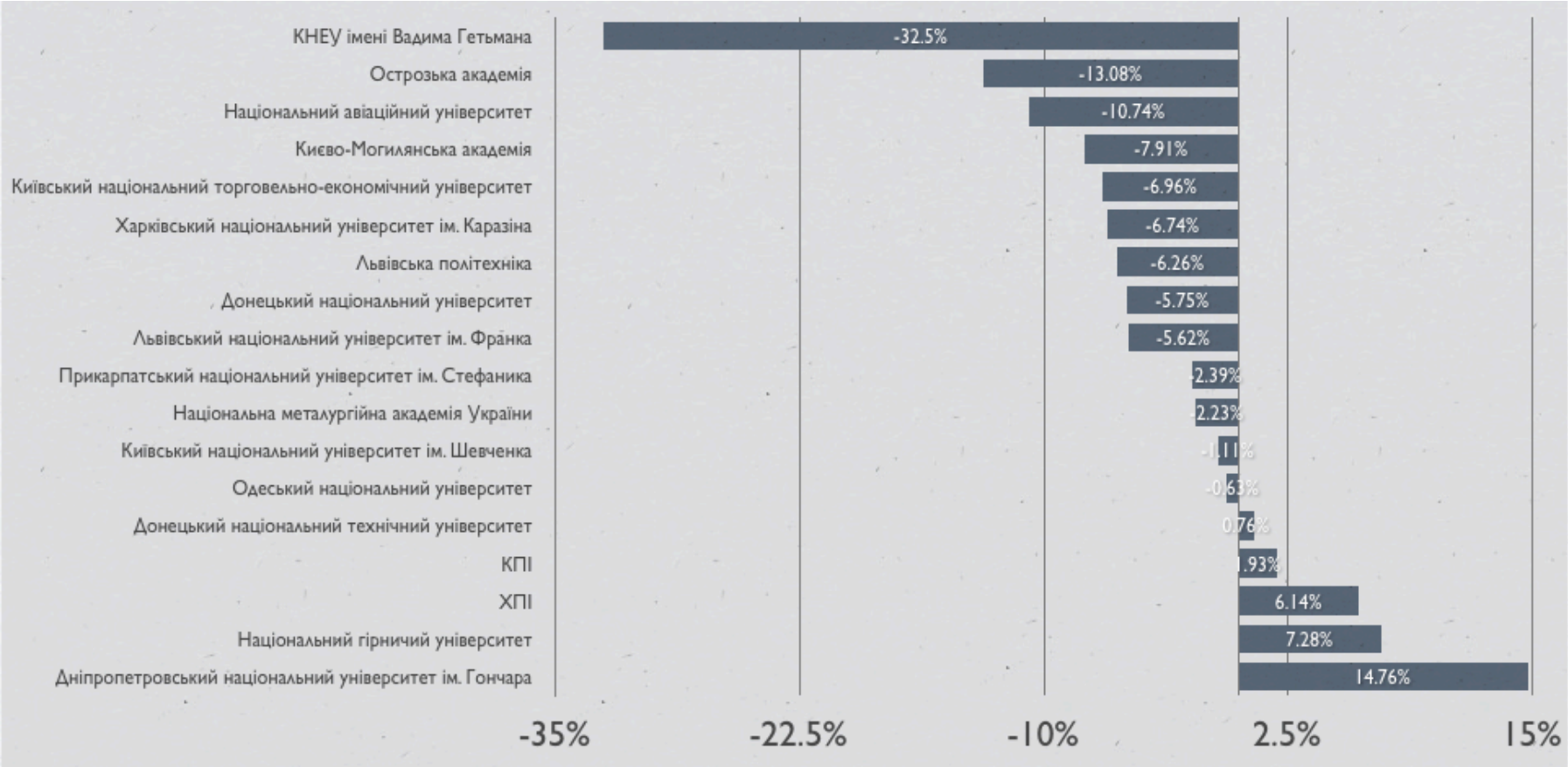

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Розподіл місць між університетами на популярних спеціальностях
(а) Право

Усього за напрямом право бакалаврів готує 47 вишів (окрім тих, які підпорядковані МВС).

Попри риторику скорочення держзамовлення на правознавство загальні обсяги бакаларів збільшились на 19,9% від 2012 року. Збільшення відбулось за рахунок ВНЗ у підпорядкуванні МВС - майже 300%. Що ж до інших університетів, то із загальної тенденції вибивається Дніпропетровський національний, який єдиний серед вишів МОН має збільшення державного замовлення на правознавство, водночас за рейтингом МОН він займає лише 7 сходинку. У той час, коли лідер рейтингу КНУ ім. Шевченка втрачає 8% бюджетних місць.

У даній таблиці наведені найбільш показові приклади неспівпадіння динаміки зміни кількості місць та місця вишу в рейтингу, складеному МОН.

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на%)*	*Місце в рейтингу МОН*
Національний університет державної податкової служби	- 91 (-27%)	7
Ужгородський національний університет	- 52 (-100%)	12
Донецький національний університет	- 25 (-36%)	8
Львівський національний університет імені Івана Франка	- 20 (-22%)	6
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	- 12 (-48%)	19
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	- 12 (-40%)	10
Національний університет “Острозька академія”	- 11 (-37%)	5
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	- 10 (-8%)	1
Національний університет “Києво-Могилянська академія”	- 9 (-33%)	13
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	- 7 (-29%)	2
Київський національний університет культури і мистецтв	0	
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	+ 15 (+43%)	7

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

(б) Архітектура

Усього архітекторів готують в 16 університетах, серед яких є класичні, технічні та спеціалізовані власне на архітектурі і будівництві.

Загалом за цим напрямом радикальних змін не відбулось. Проте варто відзначити, що ті скорочення, які відбулись, зачепили чотири університети будівництва та архітектури, рейтинг яких за версією МОН вищий, ніж в університетів, які втримали державне замовлення на рівні минулого року.

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на%)*	*Місце в рейтингу МОН*
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	- 14 (-46%)	
Київський національний університет будівництва і архітектури	- 13 (-11%)	17
Донбаська національна академія будівництва і архітектури	- 16 (-13%)	15
Національний авіаційний університет	- 4 (-13%)	1
Харківський національний університет будівництва і архітектури	0	23
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова	0	18
Національний університет водного господарства та природокористування	0	26
Національний лісотехнічний університет України	0	21

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

(в) Журналістика

Усього журналістів готує 26 ВНЗ України. Скорочення зачепили як непрофільні для цього напряму (технічні виші), так і класичні університети.

Вчергове із загалу виокремився Дніпропетровський націанальний, який залишив далеко позаду усі решту 25 МОНівських ВНЗ, що мають бюджетні місця на бакалавраті журналістики.

Окрім цього, держзамовлення на журналістику цьогоріч зявилась в Одеській юридичній академії. Це усе попри те, що загалом у державі кількість місць для навчання журналістів скоротилась на 21%.

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на %)*
Національний університет “Львівська політехніка”	- 20 (-66%)
Національний авіаційний університет	- 12 (-60%)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	- 12 (-40%)
Херсонський національний університет	- 10 (-66%)
Донецький національний університет	- 10 (-50%)
Львівський національний університет імені Івана Франка	- 10 (-25%)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	- 10 (-13%)
Маріупольський державний університет	0
Дніпропетровський національний університет	+ 5 (+25%)
Національний університет “Одеська юридична академія”	+ 15 (+100%)

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

Істориків готує 46 університетів. Загалом скорочення за цим напрямом склало 4,7%.

Впадає ввічі чималий контраст, якщо порівнювати обсяги державного замовлення та місця університетів в рейтингу МОН. Скорочення зачепили Харківський національний (2 сходинка) - 48%, Львівський національний (6) - 16%, Донецький національний (8) - 18%. Натомість замовлення традиційно для цього року зросло на 62% в Дніпропетровському націоанальному (7), у Миколаївському національному на 27%, який до рейтингу навіть не потрапив. Також збільшення торкнулось Чернігівський педагогічний університет, який у своїй рейтинговій категорії від МОН зайняв 27 сходинку.

Для порівняння місць ВНЗ у рейтингу взято рейтинг МОН для класичних (“к”) та педагогічних (“п”) вишів.

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на%)*	*Місце в рейтингу МОН*
Ужгородський національний університет	- 55 (-100%)	12 (к)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	- 32 (-46%)	2 (к)
Львівський національний університет імені Івана Франка	- 15 (-16%)	6 (к)

(г) Історія

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на%)*	*Місце в рейтингу МОН*
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова	- 13 (-12%)	1 (п)
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	- 12 (-48%)	10 (к)
Донецький національний університет	- 8 (-18%)	8 (к)
Криворізький національний університет	0	23 (к)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	+ 5 (+4%)	1 (к)
Національний університет “Києво-Могилянська академія”	- 3 (-12%)	13 (к)
Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка	+ 7 (+13%)	27 (п)
Євпаторійський інститут соціальних наук Республіканського вищого навчального закладу “Кримський гуманітарний університет”	+ 15 (+100%)	-
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	+ 15 (+43%)	7 (к)

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

(ґ) Міжнародна економіка

Фахівців з міжнародної економіки готуються у 41 вищому навчальному закладі.

Напрям, який скорочується у кращих, за версією МОН, класичному та економічному ВНЗ відповідно на 14% та 10%, набирає 66% у Дніпропетровському національному. Також напрямок зявився у Львівському інституті економіки і туризму, який отримав 5 місць - рівно стільки, скільки втратив інший львівський ВНЗ, що знаходиться вище в рейтингу МОН - Львівська державна фінансова академія.

Загалом скорочення за цим напрямом склало 7,8%.

* “е” - рейтинг економічних університетів;
“к” - рейтинг класичних університетів

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на%)*	*Місце в рейтингу МОН*
Київський національний університет імені Вадима Гетьмана	- 10 (-10%)	1 (е)
Львівський національний університет імені Івана Франка	- 5 (-33%)	6 (к)
Донецький національний університет	- 5 (-25%)	15 (к)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	- 4 (-14%)	1
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	- 2 (-20%)	2 (к)
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	+ 10 (+66%)	7 (к)

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬСТВА

(ґ) Програмна інженерія

Загалом 37 вишів готує програмних інженерів. Обсяг замовлення за цим напрямом зріс на 20% порівняно з минулим роком. Щоправда, це зростання по-різному зачепило різні ВНЗ.

Три кращі технічні університети за версією МОН знаходяться в Харкові, однак зміни в обсягах державного замовлення торкнулись їх по-різному. Національний університет радіоелектроніки збільшив кількість державних місць на 25%, Авіаційний інститут залишився без змін, натомість ХПІ втратив 18%. Для порівняння три ВНЗ із запоріжжя, які поступаються в рейтингу чи взагалі не є технічними не втратили жодного місця або ж навіть збільшили обсяги.

ВНЗ	*Зміна к-сті місць (на%)*	*Місце в рейтингу МОН*
Національний університет "Харківський політехнічний інститут"	- 10 (-19%)	3 (т)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	0	1 (к)
Національний університет "Києво-Могилянська академія"	0	13 (к)
Харківський авіаційний інститут	0	2 (т)
Запорізький національний університет	0	15 (к)
Запорізький національний технічний університет	+ 3 (+6%)	20 (т)
Запорізька державна інженерна академія	+ 5 (+20%)	23 (т)
Харківський національний університет радіоелектроніки	+ 18 (+25%)	1 (т)
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	+ 10 (+25%)	7 (к)
Тернопільський національний університет імені Івана Пулюя	+ 12 (+60%)	12 (т)

ВИСНОВКИ

Появу спеціального законодавства про формування та розміщення державного замовлення можна лише вітати. Ситуація з розподілом бюджетних місць протягом останніх вступних кампаній ставала все більше напруженою, тож Закон «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів» та похідні постанови і накази мали б зняти усі спірні питання та зробити процес публічним.

Однак на практиці Закон не зміг забезпечити бажану прозорість, що чітко видно з цьогорічного розподілу бюджетних місць.

По-перше, прозорості бракує вже на стадії оголошення конкурсу. Цього року офіційне оголошення про початок конкурсу на розміщення державного замовлення було зроблене лише на сайті МОН, натомість інші державні замовники знехтували цією вимогою Закону. До того ж, дозвіл державним замовникам власноруч визначати порядок створення та діяльності конкурсної комісії фактично унеможливив громадський контроль над цим процесом.

По-друге, законодавець не передбачив вичерпного переліку критеріїв відбору учасників конкурсу. Водночас ті критерії, які записані у Постанові уряду «Про затвердження Порядку розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів», є надто загальними. Наприклад, вимога наявності ліцензії на освітню діяльність має бути не критерієм відбору учасників, а критерієм самого допуску до конкурсу, адже ліцензії не бувають гіршими чи кращими. Те саме стосується іншого критерію - висновків експертної комісії з акредитації. Вони не гарантують змагальності між ВНЗ, адже формувались під час акредитації певної спеціальності, що не передбачає виокремлення кращих чи гірших, а радше допасовує усіх до виконання певних параметрів. Таким чином, два з трьох критеріїв, які вписані у Законі як обов'язкові, є критеріями не для конкурсного відбору, а для допуску до участі у цьому конкурсі. У такій ситуації державний замовник, як і раніше, формує справжні критерії відбору на свій розсуд.

По-третє, жоден прийнятий акт - ані Закон, ані Постанови уряду, ані накази МОН - не містить норми про обов’язкове оприлюднення кінцевого розподілу державного замовлення із чітко зазначеними ВНЗ та відповідними напрямами і спеціальностями в них. Залишається незрозумілим, чому законодавці не зобов’язали державних замовників публікувати копії протоколів своїх конкурсних комісій – ця норма уможливила би громадський контроль за розміщенням держзамовлення. Натомість пропонований ланцюжок оприлюднення результатів конкурсу: ВНЗ – Єдина державна електронна база з питань освіти – ІС «Конкурс» функціонує несправно. Розміри державного замовлення в системі “Конкурс” не збігається з даними Постанови уряду про державне замовлення не лише минулого (що можна пояснити перерозподілом протягом року), а й поточного року. Часто ВНЗ просто не надають інформацію до Єдиної бази, і вона, відповідно, не з'являється в системі “Конкурс”. Зрештою, законодавчо не закріплено термін, у який виконавці державного замовлення мусять надати інформацію до Єдиної бази, що дозволяє деяким «особливим» вишам затягувати з виконанням вимоги Закону.

Таким чином, прийнятий у листопаді минулого року закон, який нібито був покликаний пролити світло на процес розподілу державного замовлення, не виконує свого завдання.